

Suojellun luontotyyppien rajojen määrittäminen (Luonnonsuojelulaki 64 §)

Kohde

Nimi:	Koivusannan tulvametsä ja tervaleppämetsä
Suojelualuetunnus:	LTA274479
Kunta:	Joensuu
Kiinteistö:	167-22-9903-37
Pinta-ala:	1,13 hehtaaria
Omistaja:	Joensuun kaupunki
Suojeltu luontotyyppi:	tervaleppämetsä ja sisämaan tulvametsä

Aluekuvaus

Koivusannan luontotyyppiesiintymä on koillisosassa tervaleppämetsää ja lounaisosassa tulvametsää ja tervaleppämetsää.

Alue täyttää luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:ssä ja luonnonsuojeluasetuksen (30.11.2023/1066) 4 §:ssä tarkoitettujen suojeltujen luontotyyppien kriteerit: Rajauksen tulvametsäalueet ovat tulvavaikutteisia ja sijaitsevat vesistön (Höytiäisen kanava) rannalla. Tieto tulvasta on saatu Suomen ympäristökeskuksen paikkatietoaineistosta ja tulvan vaikutus näkyy myös kasvillisuudessa: alueella ei ole varpuja, ei juuri sammalia, eikä havupuita. Aluskasvillisuudessa vallalla ovat heinät ja sarat (viitakastikka, viiltosara). Rajauksen tervaleppämetsäkuviot ovat luhtaa/lehtoa, jossa tervaleppä runkoluvultaan valtapuuston runsain puulaji. Puusto luontaisesti syntynyt ja erirakenteinen.

Alueen koillisosassa tervaleppä on yleisin puulaji. Pensaskerroksessa on vähän tervalepän ja hieskoivun taimia sekä paatsamaa, pihlajaa, isotuomipihlajaa ja musta-aroniaa. Kenttäkerroksessa vallitsevat luhtalajit: kurjenjalka, rantakukka, sarat, viitakastikka, rantamatara ja jouhivihvilä. Pohjakerros on aukkoinen, siinä on okarahkasammalta, palmusammalta ja suikerosammalta sekä runsas lehtikarke. Kuviolla on ohut turvekerros.

Luontotyyppiesiintymä jatkuu tien itäpuolella tulvametsänä. Kenttäkerroksessa ovat valtalajeina viitakastikka ja metsäkorte. Lisäksi kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat oravanmarja, kangasmaitikka, kurjenjalka, rätvänä, suo-orvokki, puna-ailakki ja sudenmarja. Tulvametsän puusto on erirakenteinen ja koivuvaltainen, sekapuuna on tuomea ja paikoin myös tervaleppää. Pensaskerroksessa kasvaa punaherukkaa.

Suojelualan rajalla luontotyyppiesiintymä vaihtuu taas tervaleppämetsäksi. Tällä nurkalla tervaleppä on selvästi valtapuu. Sekapuuna kasvaa hieman koivua. Pohjakerroksessa on runsaasti lehtikariketta eikä juuri ollenkaan sammalia. Kenttäkerroksen selkeä valtalaji on korpikastikka, myös rönsyleinikki on runsas. Muita tervalepikon alueella kasvavia kasvilajeja ovat mm. kurjenjalka, oravanmarja,

suo-orvokki, hiirenporras ja metsäimarre. Pensaskerroksessa kasvaa ilmeisesti kulttuurivaikutteisena vadelmaa, mustaherukkaa sekä vieraslaji terttuselja.

Alueen hoitotarpeita ovat vieraslajien (terttuselja ja jättipalsami) poisto. Alueella on myös jonkin verran roskia

Asianosaisten kuuleminen ja lausunnot

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) on hallintolain 34§:n mukaisesti kuullut Joensuun kaupunkia maanomistajana 15.10.2025 päivätyllä kirjeellä. Maanomistajalla ei ole ollut asiaan huomautettavaa.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Pohjois-Karjalan ELY-keskus päättää, että luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun tervaleppämetsän ja kohdassa 9 tarkoitetun tulvametsän rajat määritellään liitekarttaan merkityllä tavalla. Tulvametsä ja tervaleppämetsä rajataan yhtenä kokonaisuutena.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin nojalla liitekarttaan merkityn suojellun luontotyyppin esiintymää ei saa hävittää tai heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

ELY-keskus katsoo, että muun muassa seuraavat toimet voivat vaarantaa luontotyyppien tervaleppämetsä ja tulvametsä ominaispiirteitä:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen;
- ojittaminen tai muu vesitalouden muuttaminen;
- tulva- ja tervaleppämetsille luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen
- metsätaloustoimenpiteet
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen

Rajauspätös ei kuitenkaan estä alueen virkistysreittien käyttöä ja ylläpitoa. Mikäli ylläpitoon liittyy toimenpiteitä, jotka voivat heikentää luontotyyppiä, tulee ennen toimenpiteisiin ryhtymistä olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon (1.1.2026 alkaen) tarkemman ohjeistuksen saamiseksi.

Luontotyyppirajauksen aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontaviraston) hyväksymällä tavalla ja maanomistajan suostumuksella esimerkiksi alikasvoskuusia poistamalla.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentissa tarkoitettu kiello tulee voimaan, kun ELY-keskus on päätöksellään määritellyt suojeltuun luontotyyppiin kuuluvan alueen rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

ELY-keskus on tehnyt alueelle 16.7.2024 luonnonsuojelulain luontotyyppien inventoinnin. Rajausta on tarkistettu 27.5.2025. Inventointitietojen perusteella ELY-keskus on todennut liitekarttaan merkityn alueen täyttävän luonnonsuojelulain 64 §:n mukaiset tulvametsän ja tervaleppämetsän kriteerit. ELY-keskuksen mukaan Koivusannan tulvametsä ja tervaleppämetsä ovat luontotyyppien säilymiselle tärkeitä esiintymiä. Näin ollen ELY-keskus on päättänyt määritellä alueen rajat luonnonsuojelulain 64 §:ssä mainitulla tavalla. Luontotyyppien rajat on määritetty luonnonsuojelubiologisin perustein.

ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin kiellosta, jos kyseisen luontotyyppin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyyppin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa (luonnonsuojelulaki 66 §).

Korvaussäännökset

Valtion korvausvelvollisuudesta on säädökset luonnonsuojelulain 111-113 §:ssä. Jos luonnonsuojelulain 64 §:n nojalla tehdystä päätöksestä aiheutuu maanomistajalle merkityksellistä haittaa, on valtio maanomistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin omistaja on 66 §:n nojalla hakenut lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä toimitus korvauksen määräämiseksi voidaan panna vireille ilman luvan hakemista. Jos korvauksesta ei voida sopia, maanomistaja voi hakea toimitusta korvauksen määräämiseksi maanmittauslaitokselta. Korvausten määräämisestä säädetä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa.

Merkitseminen kiinteistörekisteriin ja maastoon

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin luonnonsuojelulain 64 § 3 momentin mukaisesti. Tarvittaessa ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) huolehtii luontotyyppin rajojen merkitsemisestä maastoon yhteistyössä maanomistajan kanssa.

Sovelletut lainkohdat

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 64, 121 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 4 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Päätöksen kuuluttaminen

ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä (luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti) julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset/pohjois-karjala>. Kuulutus on nähtävillä ELY-keskuksen sivuilla 2.12.2025-31.12.2025 ja 1.1.2026-8.1.2026 Lupa- ja valvontaviraston sivulla osoitteessa www.lvv.fi > Ajankohtaista. Tieto kuulutuksesta julkaistaan luonnonsuojelulain 121 §:n sekä kuntalain (410/2015) 108 §:n nojalla myös Joensuun kaupungin verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tämä päätös on luonnonsuojelulain 64 §:n 3 momentin nojalla voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei Itä-Suomen hallinto-oikeus toisin päättä. ELY-keskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on liitteenä.

Liitteet Kartta
 Valitusosoitus

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Joensuun kaupunki (kirjaamo@joensuu.fi)

Tiedoksi sähköpostitse:
Ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto (kirjaamo@pohjois-karjala.fi)
Maanmittauslaitos kirjaamo@maanmittauslaitos.fi
Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri (pohjois-karjala@sll.fi)
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Sonja Hurskainen ja ratkaissut johtava asiantuntija Saara Heräjärv. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen lopussa.

Tämä asiakirja POKELY/1497/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POKELY/1497/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hurskainen Sonja 02.12.2025 11:38

Ratkaisija Heräjärvi Saara 02.12.2025 11:08